

Quicksan flora en fauna

Bredeweg 8, Randwijk

Ekoloza

Ecologisch onderzoek en advies

Arnhem, 1 december 2009

Colofon

Titel : Quicksan flora en fauna
Subtitel : Bredeweg 8, Randwijk

Projectnummer : 90150
Datum : 1 december 2009

Veldonderzoek : C. van den Tempel
Auteur(s) : C. van den Tempel

Goedgekeurd door : T. Kooij

Opdrachtgever : Bouwbureau Gelderland
Contactpersoon : W. Nillesen

Ekoza

Ecologisch onderzoek en advies

Tivolilaan 205
Postbus 2
6800 AA Arnhem

T: 026-8454583
info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Flora- en Faunawet	5
2.2 Natuurbeschermingswet 1998	7
2.3 Ecologische Hoofdstructuur	8
3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode	9
3.1 Gebiedsbeschrijving	9
3.2 Voorgenomen ingreep	10
3.3 Onderzoeksmethode	10
3.3.1 Bronnenonderzoek	10
3.3.2 Veldbezoek	10
3.3.3 Uitwerking en rapportage	11
4. Resultaten: Ecologische waarden en effectbepaling	12
4.1. Gebiedsbescherming	12
4.2. Soortbescherming (Flora- en faunawet)	13
4.2.1 Literatuur	13
4.2.2 Veldbezoek	15
5. Conclusie en aanbevelingen	17
5.1. Gebiedsbescherming	17
5.2. Soortbescherming	17
5.3. Vrijstellingen en ontheffingen	18
Literatuur	20
Bijlage 1 Natura 2000-waarden waarvoor Uiterwaarden Neder-Rijn is aangewezen	21

1. Inleiding

Achtergrond

Aan de Bredeweg 8 te Randwijk zal het bestaande woonhuis en de bijbehorende schuren gesloopt worden. Hiervoor zal het huidige bestemmingsplan gewijzigd moeten worden. Hiervoor dient een onderzoek te worden uitgevoerd naar flora en fauna. Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van de Flora- en de faunawet is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen. Mogelijk liggen er beschermde gebieden in de directe omgeving van het terrein waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is van belang te weten in verband met de Natuurbeschermingwet.

Doelstelling

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van de quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet:

Artikel 2: 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen nog ontheffing verkregen worden voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing meer aangevraagd worden op basis van 'werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Voor vogels kan alleen nog ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Dit houdt in dat naast belang j, ook geen ontheffing meer aangevraagd kan worden op basis van belang e 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' meer aanvragen.

2.2 *Natuurbeschermingswet 1998*

De gebiedsbescherming in Nederland is geregeld in de Natuurbeschermingswet. De

Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- Beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn een drietal situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*

Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig

- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*

Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

- *Kans op een significant negatief effect.*

Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning zullen voorschriften en beperkingen, bijvoorbeeld compensatie, verbonden zijn.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

2.3 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het doel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is om op landelijke schaal een samenhangend netwerk te creëren van gebieden welke veel natuurwaarden bevatten. In het Streekplan Gelderland 2005 dat is vastgesteld op 25 juni 2005 zijn de gebieden van de EHS vastgelegd. In Gelderland is de EHS voor een groot deel nog in aanleg. Er wordt een samenhangend netwerk gecreëerd van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het netwerk bestaat reeds uit het merendeel van de Natura 2000-gebieden en de beschermde natuurmonumenten en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd.

Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek worden verricht.

3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Randwijk. Randwijk is een dorp in de gemeente Overbetuwe. De gehele gemeente wordt gevormd door rivieren. Aan de noordzijde wordt Overbetuwe begrensd door de Rijn, aan de zuidzijde door de Waal en midden door de gemeente stroomt de Linge. Randwijk is gelegen ten zuiden van de Rijn. Het dorp wordt omgeven door de uiterwaarden van de Rijn in het noorden en agrarische gebieden in de overige richtingen. Het plangebied zelf omvat een voormalige boerderij. Het bestaat uit een woonhuis en 2 bijhorende schuren. Een koeienstal en een open schuur. Daarnaast maakt het bijbehorende weiland deel uit van het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

Figuur 2. Een indicatie van het plangebied.

3.2 *Voorgenomen ingreep*

De bebouwing in het plangebied zal worden gesloopt. Hiervoor in de plaats zal binnen het plangebied, op een andere locatie dan de huidige bebouwing, een nieuw woonhuis worden gebouwd en eventueel ook een schuur. Daarnaast zal er aan de westzijde van het plangebied een sloot worden gegraven en komt er een poel in het weiland te liggen. Langs de sloot komt een haag.

3.3 *Onderzoeksmethode*

3.3.1 *Bronnenonderzoek*

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, zijn diverse verspreidingsatlassen van relevante soortengroepen geraadpleegd.

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoeken wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

3.3.2 *Veldbezoek*

De onderzoekslocatie is 1 maal bezocht op 27 november 2009.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, hollen, uitwerpselen, haren, etc.).

3.3.3 Uitwerking en rapportage

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) en de soortbescherming in de Flora- en faunawet. In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet. In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een gebied beschermd volgens de natuurbeschermingswet 1998 (bv. Natura 2000)? Of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedsfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn?
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie?
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten?
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats?
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen?

Uiteindelijk wordt een antwoord gegeven op de vraag of er een vergunning op de natuurbeschermingswet vereist is en middels welke toets een verlening daarvan dient te worden beoordeeld: een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

4. Resultaten: Ecologische waarden en effectbepaling

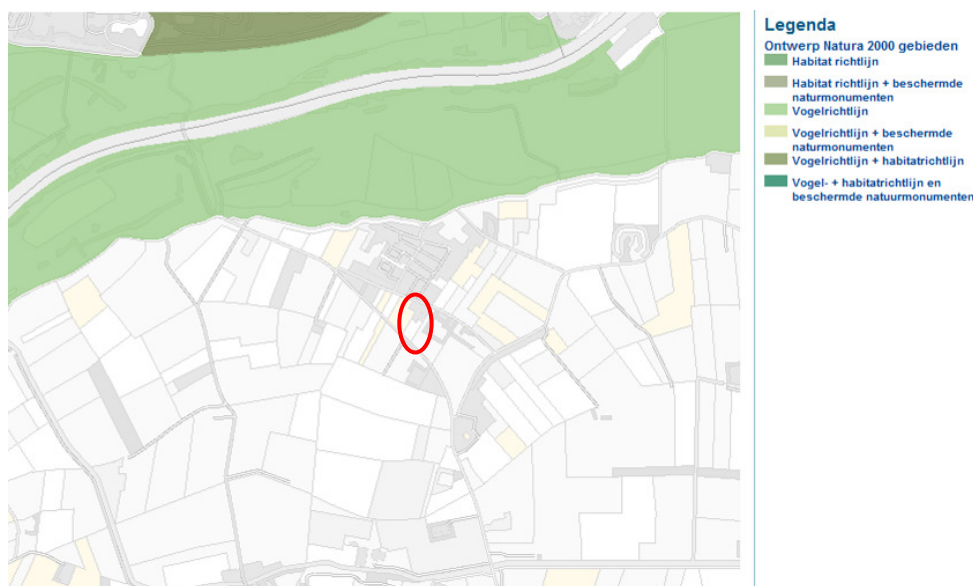
De werkzaamheden welke worden uitgevoerd voor de aanleg kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoeken wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.1. Gebiedsbescherming

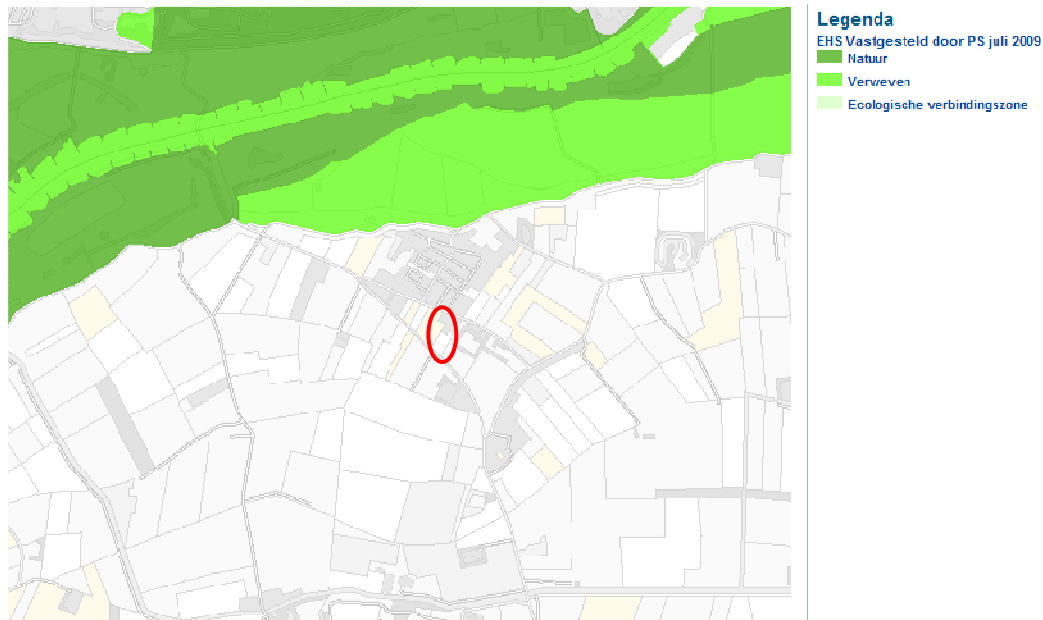
Natura 2000

Het gebied ligt op circa 700 meter afstand van het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Nederrijn, wat ten zuiden van het plangebied is gelegen. Het gebied de Neder-Rijn beslaat de uiterwaarden van de Neder-Rijn tussen Renkum en Wijk bij Duurstede. De uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, meidoornhagen, knotwilgen, bosjes, moerasgebiedjes, ontgrondingsgaten en geïsoleerde oude riviertakken. Karakteristiek voor dit gebied is de overgang van het rivieren landschap naar de hogere gronden: de stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. Door kwel vanuit de rivier en vanuit hogere gronden kan het water in poelen en plassen in de uiterwaarden van goede kwaliteit zijn.

De instandhoudingsdoelen zijn weergegeven in het Natura 2000 gebiedendocumenten Uiterwaarden Nederrijn. De instandhoudingsdoelen zijn te uitgebreid beschreven om in deze rapportage op te nemen. Deze zijn te raadplegen in het gebiedendocument op de website van het ministerie van LNV (www.minlnv.nl). De aangewezen habitattypen en soorten zijn weergegeven in bijlage 1.

Figuur 3. Het pangebied ten opzichte van het Natura 2000 gebied UiterwaardenNeder-Rijn

Figuur 4. Het pangebied ten opzichte van den omliggende EHS gebieden.

EHS

De gebieden welke zijn aangewezen als Natura 2000 gebied, zijn eveneens aangewezen als EHS gebied (zie figuur 4).

4.2. Soortbescherming (Flora- en faunawet)

4.2.1 Literatuur

Natuurloket

Het onderzoeksterrein ligt voor een groot deel in kilometerhok: X/Y = 177/440 en voor een klein deel in kilometerhok X/Y= 177/440. Een eerste indruk van mogelijk aanwezige beschermde soorten geeft het Natuurloket (zie figuur 5).

Deze gegevens moeten op de juiste manier geïnterpreteerd worden. Het onderzoeksgebied omvat slechts een deel van de kilometerhokken, de gegevens geven niet meer aan dan de soorten die in de directe omgeving aangetroffen zijn. Over het algemeen geldt dat deze gegevens niet volledig zijn.

Rapportage voor kilometerhok X:177 / Y:440								* Legenda
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hri*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2				2	goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels			1			slecht	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	1					slecht	26-50%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders					1	goed	0%	1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen					0	redelijk		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

FF1 = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)
FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)
Hri = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4)
RL = Rode Lijst
(#) = tevens [meetnetgegevens](#) verzameld.

Volledigheid onderzoek:
 Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een [toelichting](#) op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Detail: Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van Rode-Lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten op gedetailleerder niveau beschikbaar is.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

 niet van toepassing

Figuur 5 Gegevens van het natuurloket

Uit deze gegevens komt naar voren dat de meeste soortgroepen niet, slecht of matig zijn onderzocht. Alleen de vaatplanten, watervogels, dagvlinders en sprinkhanen zijn redelijk of goed onderzocht. Uit de gegevens van het Natuurloket komt naar voren dat er enkele soorten die zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora en Faunawet in de kilometerhokken voorkomen. Het gaat hierbij om amfibieën en planten.

Atlas groen Gelderland

De website van de provincie Gelderland verstrekt gegevens over de aanwezigheid van reptielen, (broed)vogels, vlinders, dassen en vleermuizen. Uit deze gegevens blijkt dat er in het kilometerhok, waar het plangebied in gelegen is soorten plantensoorten voorkomen die op de Rode Lijst staan. Daarnaast is er 1 zomerwaarneming van een vleermuis gedaan. Ook wordt het gebied (plangebied en de omgeving) in de winter gebruikt door ganzen en kleine zwanen.

Atlas reptielen en amfibieën Gelderland

Deze atlas geeft informatie op kilometerhok niveau over het voorkomen van reptielen en amfibieën. Deze gegevens dateren van 1985 tot 2005. Uit deze atlas blijkt dat algemene soorten als kleine watersalamander, gewone pad, groene kikker en bruine kikker in het plangebied en/of directe omgeving voorkomen. Daarnaast zijn ook de strikter beschermde soorten rugstreeppad en ringslang in het plangebied en/of directe omgeving aangetroffen.

Vleermuizen in Gelderland 1986-1997

Dit onderzoeksrapport geeft aan dat er in het plangebied in de onderzoeksperiode zomerwaarnemingen van meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zijn gedaan.

4.2.2 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 27 november 2009. Het was bewolkt en ongeveer 12 graden.

Zoogdieren

In het woonhuis zijn sporen aangetroffen van muizen. In een hoekje zijn enkele muizenkeutels aangetroffen. Verder zijn er in het woonhuis geen sporen van zoogdieren aangetroffen. Er is gericht gezocht naar sporen van steenmarter. Deze zijn niet aangetroffen. Het dak van het woonhuis bestaat uit dakpannen. Hieronder kunnen zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden.

Vogels

In het plangebied in alle gebouwen, het woonhuis en de 2 schuren gezocht naar (sporen van) vogels. In het woonhuis is een dode mus aangetroffen. Op de dak van het woonhuis liggen dakpannen. Er zijn dus mogelijkheden voor huismussen om te broeden. In de koeienstal zijn verschillende sporen van steenuil aangetroffen. Er zijn op verschuillende plaatsen braakballen en veren van de steenuil aangetroffen. De open schuur was recent schoongeveegd. Hier zijn geen sporen aangetroffen.

Planten

Het weiland dat bij het huis hoort bestaat uit gras en enkele kruiden. Er zijn soorten als kamille en klaproos aangetroffen. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en worden ook niet verwacht.

Niet te verwachten beschermde soorten

Op grond van het habitat kunnen enkele beschermde soorten worden uitgesloten.

Er is geen sloot in het plangebied aanwezig. Voortplantingshabitat van amfibieën en het voorkomen van vissen wordt hiermee uitgesloten. Ook winterhabitat van amfibieën, beschutte koele plaatsen of onder water, zijn niet tot nauwelijks aanwezig in het plangebied.

Reptielen worden ook niet verwacht in het plangebied. Voor deze soortgroep is in het plangebied en de omgeving geen geschikt habitat (structuurrijke

Figuur 5. Foto's van het veldbezoek.
Van boven naar beneden:

- Braakbal steenuil.
- Braakballen en veren steenuil.
- Dode huismus in huis aangetroffen.
- Dakpannen geschikt voor mussen en vleermuizen.

vegetatie) aanwezig.

Het voormalige weiland zal wel habitat bieden aan ongewervelde, maar beschermde soorten worden niet verwacht. Enkele soorten vlinders, libellen, mieren en kevers zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet. Al deze beschermde soorten zijn niet in het plangebied te verwachten. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Deze habitats (met name heide en (laag)veen, grote rivieren en rottende eiken) liggen niet in de directe omgeving van het plangebied. Tevens komen enkele beschermde soorten alleen in Zuid Limburg voor.

5. Conclusie en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kunnen een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor te nemen vervolgstappen.

5.1. *Gebiedsbescherming*

Het plangebied ligt op ongeveer 700 meter van het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Neder-Rijn. Het plangebied is van het Natura 2000 gebied gescheiden door de bebouwde kom van Randwijk. Het Natura 2000 gebied zelf zal door de ingreep niet worden aangetast. Ook zal er geen sprake zijn van versturende effecten tijdens de bouw of sloop. Deze verstoring zullen door de bebouwing van Randwijk het Natura 2000 gebied niet bereiken. Er leven in het plangebied geen soorten die binding hebben met het Natura 2000 gebied. Er zal dus geen effect zijn op het Natura 2000 gebied Uiterwaarden Neder-Rijn. Er hoeft daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd.

5.2. *Soortbescherming*

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Vooral de instandhouding van verblijfplaatsen is hiervoor van belang en in mindere mate ook de instandhouding van het leefgebied.

Enkele beschermde soorten komen (mogelijk) in het gebied voor.

Zoogdieren

Er is een aantal beschermde zoogdieren aanwezig en te verwachten die vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor dit type ingreep geldt voor deze soorten een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen. Wel geldt ten allen tijde de zorgplicht.

De soorten die vallen onder deze categorie zijn: verschillende soorten muizen, wezel, hermelijn en egel.

Van de soorten die onder categorie 2 vallen van de Flora- en faunawet zijn geen soorten te verwachten in het plangebied.

Ook enkele soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet kunnen in het plangebied voorkomen. Het gaat hierbij om vleermuizen. Vleermuizen kunnen alleen van het plangebied gebruik maken als verblijfplaats en foerageergebied. In het plangebied zijn mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen onder de dakpannen van het woonhuis.

Vogels

In het plangebied zijn geen bomen en struiken aanwezig. Vogels die in bomen broeden zullen daarom niet verstoord worden door het planvoornemen. Wel bevatten het huis en de schuren mogelijkheden voor vogels om te broeden. Op grond van de Flora- en faunawet mogen broedende vogels niet worden verstoord. Normaal gesproken wordt er geen ontheffing verleend van de Flora- en faunawet voor het verstoren van broedende vogels. Om

overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zeker te voorkomen kan men buiten het broedseizoen kappen, bouwen, slopen of werkzaamheden uitvoeren.

Ook zijn van enkele vogelsoorten nesten jaarrond beschermd. Het gaat hierbij om spechten, roofvogels, uilen, gierzwaluwen en kolonievogels als roek en huismus. Van deze soorten zijn sporen aangetroffen van huismus en steenuil in het plangebied. Er dient nader onderzoek naar deze soorten te worden uitgevoerd om te weten te komen of deze soorten daadwerkelijk in het plangebied voorkomen en wat het gebruik van het plangebied voor de soort is, ten behoeve van de juiste compensatie en mitigatie.

5.3 Vrijstellingen en ontheffingen

Gebiedsbescherming

De sloop van het pand aan de Bredeweg 8, te Randwijk en de nieuwbouw op het perceel, zal geen negatief effect hebben op de omliggende Natura 2000 gebieden. Er hoeft dus geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.

Soortbescherming

In het plangebied komen (mogelijk) enkele soorten voor die beschermt zijn volgens de Flora en faunawet. Voor soorten van Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling. Hiervoor hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd en nader onderzoek naar deze soorten is daarom niet nodig. Ook komen er mogelijke enkele soorten voor die wel strikt beschermt zijn volgens deze wet. Het gaat hierbij om huismus, steenuil en vleermuizen. In het kader van de Flora- en Faunawet mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor bepaalde soorten. Om zeker te zijn dat er geen beschermde soorten worden aangedaan (en dus de wet niet wordt overtreden), mag de sloop van het pand niet worden uitgevoerd voordat het nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen en steenuilen is uitgevoerd. Het nader onderzoek zal uitwijzen of deze soorten aanwezig zijn en of er een ontheffing voor deze soorten aangevraagd dient te worden.

Indien deze soorten aanwezig zijn en er ontheffing aangevraagd dient te worden, zal deze ontheffing verkregen worden, mits de instandhouding van de soort gewaarborgd blijft. Om de gunstige instandhouding van de soort niet in het geding te laten komen dienen er voldoende mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Er zal alternatieve leefruimte voor deze soorten moeten worden aangeboden en voor de steenuil ook alternatief habitat. Indien de bouw van de nieuwe woning plaatsvindt voor de sloop van de huidige bebouwing en de woning vleermuis en huismus vriendelijk gebouwd wordt, zal de ontheffing naar alle waarschijnlijkheid verkregen worden. Vleermuisvriendelijk bouwen kan door het vrijhouden van (enkele) openingen tot de spouw. Voor huismussen kan de ruimte onder de pannen toegankelijk worden gehouden of “mussenhotels” worden opgehangen.

Alternatieve broedgelegenheid voor de steenuil kan ook door middel van het ophangen van steenuilkasten. Alternatief leefgebied bestaat uit het creëren van een hoger voedselaanbod

door middel van paardenweiden, ruige overhoeken, hoogstamfruitbomen, schuurtjes, moestuinen, poelen, hagen, houtsingels en bomenlanen. In de huidige plannen is de aanleg van een haag, sloot en poel al meegenomen. Ook hier zal naar waarschijnlijkheid geen problemen liggen voor het verkrijgen van de ontheffing.

Literatuur

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen. KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Dijkstra, V. 1999. Vleermuizen in Gelderland. Provincie Gelderland
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij Utrecht.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Lange, R. et al. 1994 Zoogdieren van West-Europa; KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Meijden, R. van der, 2005. Heukels Flora van Nederland. Wolters-Noordhoff.
- Mullarney K., Svensson L., Zetterström D, Grant P.J. (2005) ANWB Vogelgids van Europa, 4^e druk, Tirion Uitgevers B.V.
- Spitzen-van der Sluijs, A.M., et al. 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 – 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Vogelbescherming Nederland 2004. Rode Lijst Nederlandse broedvogels.

- www.gelderland.nl; Atlas Groen Gelderland
- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 1 Natura 2000-waarden waarvoor Uiterwaarden Neder-Rijn is aangewezen

Habitattypen

H3270	Rivieren met slikoevers met vegetaties behorend tot het <i>Chenopodium rubri</i> p.p. en <i>Bidenton p.p.</i> (Verkorte naam Slikkige rivieroever)
H6510	Laaggelegen schraal hooiland (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (Verkorte naam Glanshaver- en vossenstaarthooilanden)
	betreft het subtype:
	H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)
H91F0	Gemengde oeverformaties met <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> of <i>Fraxinus angustifolia</i> langs grote rivieren (<i>Ulmion minoris</i>) (Verkorte naam Droge hardhoutoibossen)

Soorten

H1095	Zeeprik (<i>Petromyzon marinus</i>)
H1099	Rivierprik (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
H1145	Grote modderkruiper (<i>Misgurnus fossilis</i>)
H1166	Kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)

Vogelsoorten

A037	Kleine zwaan (<i>Cygnus columbianus</i>)
A068	Nonnetje (<i>Sterna paradisaea</i>)
A119	Porseleinhoen (<i>Porzana porzana</i>)
A122	Kwartelkoning (<i>Crex crex</i>)
A229	IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)
A005	Fuut (<i>Podiceps cristatus</i>)
A017	Aalscholver (<i>Phalacrocorax carbo</i>)
A041	Kolgans (<i>Anser albifrons</i>)
A043	Grauwe gans (<i>Anser anser</i>)
A050	Smient (<i>Anas Penelope</i>)
A051	Krakeend (<i>Anas strepera</i>)
A054	Pijlstaart (<i>Anas acuta</i>)
A056	Slobeend (<i>Anas clypeata</i>)
A059	Tafeleend (<i>Aythya farina</i>)
A061	Kuifeend (<i>Aythya fuligula</i>)
A125	Meerkoet (<i>Fulica atra</i>)
A142	Kievit (<i>Vanellus vanellus</i>)
A156	Grutto (<i>Limosa limosa</i>)
A160	Wulp (<i>Numenius arquata</i>)
A249	Oeverwaluw (<i>Riparia riparia</i>)